

SIEWCA

W KOMUNII Z BOGIEM

Pismo Parafii p.w. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Sejnach

Nr 69 (137)

30 października – 12 listopada 2011 r.

Cena 1,- zł

**PARAFIALNY
ODDZIAŁ
AKCJI
KATOLICKIEJ
SEJNY**

MOC SŁOWA

Niedziela XXXI Zwykła W Ciągu Roku

– 30 października 2011

Mt 23,1-12

Jezus przemówił do tłumów i do swych uczniów tymi słowami: „Na katedrze Mojżesza zasiedli uczeni w Piśmie i faryzeusze. Czyńcie więc i zachowujcie wszystko, co wam polecą, lecz uczynków ich nie naśladujcie. Mówią bowiem, ale sami nie czynią. Wiążą ciężary wielkie i nie do uniesienia i kładą je ludziom na ramiona, lecz sami palcem ruszyć ich nie chcą. Wszystkie swe uczynki spełniają w tym celu, żeby się ludziom pokazać. Rozszerzają swoje filakterie i wydłużają frędzle u płaszczów. Lubią zaszczytne miejsce na ucztach i pierwsze krzesła w synagogach. Chcą, by ich pozdrawiano na rynkach i żeby ludzie nazywali ich Rabbi. Otóż wy nie pozwalajcie nazywać się Rabbi, albowiem jeden jest wasz Nauczyciel, a wy wszyscy braćmi jesteście. Nikogo też na ziemi nie nazywajcie waszym ojcem; jeden bowiem jest Ojciec wasz, Ten w niebie. Nie chcecie również, żeby was nazywano mistrzami, bo jeden jest tylko wasz Mistrz, Chrystus. Największy z was niech będzie waszym sługą. Kto się wywyższa, będzie poniżony, a kto się poniża, będzie wywyższony”.

Niedziela XXXII Zwykła W Ciągu Roku

– 6 listopada 2011

Mt 25,1-13

Jezus opowiedział swoim uczniom tę przypowieść: „Królestwo niebieskie podobne będzie do dziesięciu panien, które wzięły swoje lampy i wyszły na spotkanie oblubieńca. Pięć z nich było nierozsądnych, a pięć roztropnych. Nierozsądne wzięły lampy, ale nie wzięły z sobą oliwy. Rztropne zaś razem z lampami zabrały również oliwę w naczyniach. Gdy się oblubieniec opóźniał, zmorzone snem wszystkie zasnęły.

Lecz o północy rozległo się wołanie: »Oblubieniec idzie, wyjdźcie mu na spotkanie«. Wtedy powstały wszystkie owe panny i opatrzyły swe lampy. A nierozsądne rzekły do roztropnych: »Użycie nam swej oliwy, bo nasze lampy gasną«. Odpowiedziały roztropne: »Mogłoby i nam, i wam nie wystarczyć. Idźcie raczej do sprzedających i kupcie sobie«. Gdy one szły kupić, nadszedł oblubieniec. Te, które były gotowe, weszły z nim na ucztę weselną i drzwi zamknęto. W końcu nadchodziły pozostałe panny, prosząc: »Panie, panie, otwórz nam«. Lecz on odpowiedział: »Zaprawdę powiadam wam, nie znam was«. Czuwajcie więc, bo nie znacie dnia ani godziny”.

Rozmyślania

O naszym Odkupieniu

Bóg nieskończenie szczęśliwy zapragnął podzielić się swym dobrem z istotą, którą specjalnie w tym celu powołał do bytu: z człowiekiem. Ale stworzenie, odbijające w sobie podobieństwo Boże, nie skorzystało z darów Stworzyciela i oderwało się od swego Pana. Byłoby słuszne i sprawiedliwe, gdyby Bóg tę niewdzięczną kreaturę pozostawił jej własnemu losowi i pozbawił szczęścia, jakim pragnął obdarować. Zamiast jednak spełnić wyrok, na jaki człowiek sam się skazał, odwracając się od swego Dobroczyńcy, obmyślił plan, który jedynie Miłość połączona z Mądrością mogły zrealizować.

Nieskończona sprawiedliwość wymagała zadośćuczynienia za zniewagę wyrządzoną Bogu. To zadośćuczynienie musiało być dziełem czło-

wieka, jako tego, który zawinił. Ponieważ jednak obraza dotknęła Najwyższego Pana, trzeba było aż Boga, by ekspiacja miała dostateczną rangę. Jakie rozwiązanie problemu przewidziała ekonomia zbawcza?

Oto Ojciec Niebieski „wezwał” swego syna, równego Mu w Bóstwie, aby stał się prawdziwym człowiekiem, połączył w niebie Bóstwo i człowieczeństwo i wtedy złożył Mu ofiarę przebłagalną. Syn Boży nie tylko odpowiedział: „Oto przychodzę... czynić Twoją wolę” (Ps 40,8.9), ale podjął się uczynić dużo więcej niż przeprosić Stwórcę w imieniu ludzi.

Zdecydował się człowiekowi, który w raju nie rozpoznał istoty Boga, dać lekcję pogładową, że

Bóg jest Miłością. Któryż ojciec zgotowałby swemu umiłowanemu dziecku kamienny żłób za kolebkę, życie w ubóstwie, w czasie którego nieraz nie miał miejsca, gdzie by głowę mógł wesprzeć, i na ostatek mękę i śmierć na krzyżu, a nawet nieskończone upokorzenie w Eucharystii – po to tylko, by uszczęśliwić niewdzięcznego niewolnika? Wszakże Ojciec Niebieski miłuje swego Syna do tego stopnia, że Ich Miłość wzajemna stanowi aż Osobę Boską! Czyżby bardziej ukochał grzeszny rodzaj ludzki niż zrodzonego odwiecznie Syna? Jeżeli człowiek rajski, bogato wyposażony w dary nadprzyrodzone, nie

pojął, kim jest Bóg, czyż jego potomek, obciążony grzechem pierworodnym, zrozumie, iż „tak Bóg umiłował świat, że Syna swego dał...”? (J 3,16).

Syn Boży jednak powtarza Ojcu: „Przebacz im, bo nie wiedzą, co czynią” (Łk 23,34). Nie zawahał się umiłować ludzi do końca, to znaczy do krzyża i do Eucharystii. „Co jeszcze miałem uczynić winnicy mojej, a nie uczynilem?” (Iz 5,4). My zaś, ludzie ponad 2000 lat po Narodzeniu Chrystusa, jaką damy odpowiedź dla Boga Miłości, dla Boga Stwórcy, Odkupiciela i Uświęciela?

S. Aleksandra Narzyska CSDP

Modlitwa za dusze w czyśćcu

Boże miłosierny, z tronu Twojej chwały wejrzyj na biedne dusze w czyśćcu cierpiące, na ich męczarnie, na łzy, które przed Tobą wylewają, usłysz ich błagania i jęki, zmiłuj się, odpuść ich grzechy.

Za wszystkie przestępstwa, których się dopuścili, zaniedbania w służbie Twojej świętej popełnione, ofiaruję Ci najświętsze życie, wszystkie zasługi Jezusa Chrystusa, wszystkie pokuty, posty, czuwania, modlitwy, prace i boleści. Krew i Rany, mękę i śmierć niewinną, którą z najgorętszej miłości przecierpiał za nas Najmilszy Syn Twój.

Proszę, abyś tym ubłagany, raczył przyjąć te ukochane dusze do rajskiej szczęśliwości, aby Cię wielbiły na wieki. Amen.

KALENDARZ LITURGICZNY

NIEDZIELA UROCZYSTOŚĆ, 30 października 2011,
Rocznica Poświęcenia Własnego Kościoła
Słowo Boże: Ez 43, 1-2.4-7a; 1 Kor 3, 9b-11.16-17; J 2, 13-22

PONIEDZIAŁEK, 31 października 2011,
Słowo Boże: Rz 11, 29-36; Łk 14, 12-14

WTOREK, 01 listopada 2011,
UROCZYSTOŚĆ WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH
Słowo Boże: Ap 7, 2-4.9-14; 1 J 3, 1-3; Mt 5, 1-12a

ŚRODA, 02 listopada 2011,
wsp. Wszystkich Wiernych Zmarłych
Słowo Boże: Mdr 3, 1-6.9; 2 Kor 4, 14 – 5, 1; J 14, 1-6

CZWARTEK, 03 listopada 2011,
wsp. św. Marcina de Porres z.
Słowo Boże: Rz 14, 7-12; Łk 15, 1-10
I czwartek miesiąca

PIĄTEK, 04 listopada 2011,
wsp. św. Karola Boromeusza b.
Słowo Boże: Rz 15, 14-21; Łk 16, 1-8
I piątek miesiąca

SOBOTA, 05 listopada 2011,
Słowo Boże: Rz 16, 3-9.16.22-27; Łk 16, 9-15
I sobota miesiąca

NIEDZIELA XXXII ZWYKŁA, 06 listopada 2011
Słowo Boże: Mdr 6, 12-16; 1 Tes 4, 13-18; Mt 25, 1-13

PONIEDZIAŁEK, 07 listopada 2011,
Słowo Boże: Mdr 1, 1-7; Łk 17, 1-6

WTOREK, 08 listopada 2011,
Słowo Boże: Mdr 2, 23 – 3, 9; Łk 17, 7-10

ŚRODA, 09 listopada 2011, Święto Rocznica Poświęcenia Bazyliki Laterańskiej
Słowo Boże: Ez 47, 1-2.8-9.12 lub 1 Kor 3, 9b-11.16-17; J 2, 13-22

CZWARTEK, 10 listopada 2011,
wsp. św. Leona Wielkiego papieża, dK.
Słowo Boże: Mdr 7, 22 – 8, 1; Łk 17, 20-25

PIĄTEK, 11 listopada 2011,
wsp. św. Marcina z Tours b.
Słowo Boże: Mdr 13, 1-9; Łk 17, 26-37
93 Rocznica Odzyskania Niepodległości (1918r.).

SOBOTA, 12 listopada 2011,
wsp. św. Jozafata b., m.
Słowo Boże: Mdr 18, 14-16; 19, 6-9; Łk 18, 1-8

NIEDZIELA XXXIII ZWYKŁA, 13 listopada 2011
Słowo Boże: Prz 31, 10-13.19-20.30-31; 1 Tes 5, 1-6; Mt 25, 14-30

Listopadowe zamyślenia

Pprzed nami dni szczególne: uroczystość Wszystkich Świętych i Dzień Zaduszny. Przez cmentarze przejdą znowu niezliczone rzesze ludzi. Na grobach zapłoną znicze i pojawią się bukiety kwiatów. Chyba nigdzie na świecie nie obchodzi się tego święta tak pięknie...

Ten wzruszający świąteczny obraz jest jednak jakby daleki od codziennej pamięci o zmarłych. Najczęściej przez 364 dni w roku ludzie zajmują się swoimi sprawami, nie pamiętając o rocznicach czy imieninach zmarłych bliskich, natomiast 1 listopada jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki wszyscy przypominają sobie o zmarłych. Całymi rodzinami wychodzą na cmentarze, przynosząc ogromne ilości zniczy i kwiatów. To piękne. Tylko czy pod tymi zewnętrznymi formami pamięci – jak znicze, kwiaty, odwiedziny na cmentarzu – nie kryje się więcej rutyny niż pamięci?

Czy obecność na cmentarzu w tym ważnym dniu to wyraz potrzeby serca, znak wiary w życie wieczne, a może tylko zwyczaj: tego dnia trzeba iść na cmentarz, bo nie wypada nie iść. Czy piękny pomnik wystawiony zmarłym bliskim, mnóstwo kwiatów i zniczy zastąpią modlitwę?

Piknik na cmentarzu?

Czasami odnosi się wrażenie, że niektórzy uroczystość Wszystkich Świętych traktują tylko jako okazję do spotkań ze znajomymi, „zaprezentowania” modnej odzieży oraz wystawnego ozdobienia grobów.

To prawda, że ten szczególny dzień powinien być dniem radosnym: radości z chwały świętych, radości z nadziei naszego zmartwychwstania. Ale atmosfera panująca tego dnia na cmentarzu daleka jest od chrześcijańskiej radości, a coraz bardziej zaczyna przypominać atmosferę pikniku: stragany wokół cmentarza, nie tylko z kwiatami i zniczami, ale i pieczoną kielbaską i różnego rodzaju napojami, nieraz i procentowymi, muzyka daleka od poważnej...

Brakuje tylko koszyka z jedzeniem przy grobie, a i tak są beztroskie rozmowy, dzieci biegają po cmentarzu z watą cukrową i kolorowymi balonikami, ktoś rozmawia wesoło przez telefon komórkowy, inny zapali papierosa – ot, takie towarzyskie spotkanie.

Pamięć niejedno ma imię

Pamięć o zmarłych odróżnia człowieka od zwierząt. To znak, że człowiek jest zdolny do wierności, do wdzięczności, do podjęcia obowiązku przekazania dziedzictwa wiary, obyczajów i zasad następnemu pokoleniu.

Jak owa pamięć o zmarłych wyraża się w naszych czasach? Jak długo trwa? Czy właśnie polega ona na tym, że raz w roku odwiedza się cmentarz, zapala kilka zniczy na grobach i nawet się nie pomodli?

Przecież żeby zapalić świeczkę na grobie, nie trzeba czekać do 1 listopada. Dlaczego nie zrobić tego np. co tydzień lub tak często, jak często spotykaliśmy się z tą osobą za jej życia?

Jeżeli to razy pogrzebowi towarzyszą łzy i rzewne zapewnienia: „Nigdy cię nie zapomnimy! Będziemy zawsze cię pamiętać!”. Zawsze będziemy pamiętać? Nigdy nie zapomnimy? Odważne i zobowiązujące to słowa! Mija rok od pogrzebu i często nie ma kto z licznej rodziny zamówić Mszy św. za zmarłą mamę czy babcię, a kwiaty z pogrzebu leżą na grobie nieraz do Wszystkich Świętych.

Wiele o tej pamięci mogłoby powiedzieć duszpasterze, którzy niejednokrotnie przy załatwianiu pogrzebu wysłuchują prośb, by uroczystość nie trwała zbyt długo, bo rodzina się spieszy... Ktoś zamawia Mszę św. i dwukrotnie upewnia się, czy ksiądz dokładnie ogłosi, od kogo, a termin jest już nieistotny, bo i tak nie będzie miał kto przyjść...

Na pogrzebie babci nie ma często wnucząt, bo musiały iść do szkoły... Nierzadko zmarły całe lata żył w opuszczeniu i poniżeniu, zapomniany przez najbliższych, ale na pogrzebie pojawia się liczna rodzina i rzewnie oplakuje... W zakładach kamieniarskich najczęściej zamawiane są nagrobki z „pełną płytą”, żeby nie trzeba było podlewać kwiatów...

Kto dzisiaj pamięta o żałobie noszonej przez rodzinę po zmarłym? Czy na miano pamięci o zmarłych zasługuje fakt, że mówi się o nich wszystkim, co najgorsze, wywleka na jaw różne niechwalne wydarzenia z ich życia, tak jakby zmarli nie mieli prawa do ochrony czci?

Oczywiście, są chlubne wyjątki ludzi prawdziwie pamiętających, zwyczajnie, przez cały rok, bez okazji składających kwiaty i zapalających znicze,

w zadumie klękających przy grobie. Takie osoby zasługują na szacunek i uznanie.

Nic nie zastąpi modlitwy

Może ktoś zaprotestuje: Czyż w ostatnich latach nie wypiękniały cmentarze? Czyż nie coraz częściej pojawiają się świeże kwiaty i znicze? To prawda. Tylko szkoda, że w parze z tym nie idzie pogłębienie modlitwowej pamięci.

Niewątpliwie troska o groby jest chlubna, ale pod warunkiem, że jej korzenie tkwią w naszej wierze w życie wieczne. Najpiękniejsze nawet wieńce, najbogatsze nagrobki i największe znicze na nic się nie zdadzą, jeśli u podstaw tej „zewnątrznej” dbałości nie będzie leżała nasza żywa wiara i wpływająca z niej modlitwa.

To właśnie modlitwa za zmarłych jest świadectwem wiary w życie wieczne, w obcowanie ze zmarłymi i najlepszą pomocą. Taka modlitwa, zwłaszcza na cmentarzu, wyrwa z szaleństwa współczesnego świata i przypomina o tym, co można przenieść poza granicę śmierci, jest wyrazem miłości i nadziei na przyszłe spotkanie.

To jakiś smutny paradoks: w uroczystość Wszystkich Świętych, kiedy pewnie najbardziej potrzeba zrozumienia znaczenia Zszytej, najmniej wiernych w niej uczestniczy. Smutnie wygląda wtedy Eucharystia na cmentarzu. Cały czas przesuwają się tłumy cmentarnych wędrowców. Kto przejmuje się zmarłymi? Ilu pamięta wtedy o modlitwie za tych, którzy spoczywają na cmentarzu? Ilu zaduma się nad życiem ich i swoim?

Wychowanie do pamięci

Któż z nas nie chciałby, aby kiedyś przy jego grobie stanął ktoś w modlitwowej zadumie, postawił świeże kwiaty, przywoływał o nim ciepłe wspomnienia? Kiedy jednak patrzymy na otaczający nas świat, w którym zapanowała moda na nieustanną niepowęgę, zabawność i śmieszność, kiedy osłabła nam wiara w życie wieczne i zdewaluowała się wartość nieba, a wymagań w stosunku do dzieci ma się coraz mniej – wielu już nawet o tym nie marzy. Nie dziwi postawa babci, która za życia chciała załatwić wszystkie formalności związane z kremacją zwłok, bo po śmierci pewnie nikt nie zadba o jej grób... Powraca pogaństwo. Modlitwa za zmarłych jest wypierana przez mity o wampirach, zabawy w spirytyzm, opowieści o reinkarnacji, przez pogańskie

obrzędy Halloween, które to – promowane przez media i bezmyślną propagandę, prowadzoną również w szkołach – zamazują chrześcijańską głębię uroczystości Wszystkich Świętych.

Co zycznić

Trzeba podejmować wysiłki zmierzające do kształtowania właściwych postaw wobec zmarłych, wiele do zrobienia mają tutaj duszpasterze odprowadzający chociażby pogrzeb. By kiedyś i przy naszym grobie ktoś stanął, pomodlił się, warto i trzeba zacząć od kształtowania postaw dzieci, aby wchodziły w tę szczególną więź ze zmarłymi. Może właśnie ta wierność przy grobie w modlitwie będzie głównym sprawdzianem właściwego wychowania dzieci?

Warto z najmłodszymi przeglądać stare fotografie rodzinne, opowiadać o zmarłych, o ich prawdziwych losach. Dzisiaj dzieci często lepiej znają idolów zza oceanu, bohaterów kreskówek

niż swoich przodków! Bliskie są im obrazy śmierci fikcyjnej, groteskowej, odczłowieczonej. Brakuje natomiast dzieciom obcowania z umarłymi, którzy za życia niewątpliwie je kochali, a teraz pewnie oczekują ich pamięci i modlitwy, odwzajemniając się tym samym. Warto z dziećmi odwiedzać cmentarz z okazji chociażby rocznicy śmierci czy imienin zmarłych bliskich. Wspólne nawiedzanie cmentarza nauczy dzieci większej powagi, skupienia i wierności zmarłym.

Już niedługo znowu pójdziemy na cmentarz, zapalimy znicze na znak pamięci i położymy kwiaty. Czy tylko tyle? Czy tego oczekują od nas zmarli? Dopóki żyjemy, ten dzień jest szczególną szansą ożywienia więzi z nimi i ożywienia swojej wiary. Oby tej szansy nie zmarnować i nie rozmienić na drobne: na kupno zniczy i kwiatów, towarzyskie spotkanie i cmentarny spacer...

autor: ks. Tadeusz Miłek

Umarłych pogrzebać

Prawda chrześcijańska o człowieku jest taka:
Bóg uczynił ciało człowieka z mułu ziemi.
Tchnął w nie swój oddech i powstał człowiek
na obraz i podobieństwo Boga.
W glinianym ciele noszę Boże życie.
A ciało moje rodzi się, rośnie, starzeje się i umiera.
Ludzie każdej kultury odnosili się z szacunkiem
do ciał zmarłych.
Największą karą był zakaz pogrzebania
ciała zmarłego, aż rozdziobią je ptaki.
Nawet ubodzy chcieli mieć
swoje miejsce na cmentarzu,
nie w mogiłach zbiorowych dla biedoty.
Domownicy, rodzina chcieli być przy śmierci.
Modlili się za umierającego, prosili kapłana
z Komunią świętą na drogę;
kapłan namaszczał chorego,
aby Bóg odpuścił mu grzechy, aby poszedł do nieba.
Dzisiaj dzieje się to w szpitalu.
Chory podłączony jest do aparatów,
które wskazują rytm serca, funkcje organizmu.
Człowiek umiera, zasłaniają go prześcieradłem,
odwożą do kostnicy, ubiorą.
Mogą spalić ciało, oddać urnę z prochami.
Wolno tak? Wolno.
Co ma się dziać w ziemi przez wiele lat,
dzieje się w krematorium przez kilka czy więcej minut.
U nas jeszcze straszne jest spalanie ciał zmarłych,
bo pamiętamy krematoria...
Śmierć to smutne przeżycie.
Pan Jezus płakał nad Łazarzem,
aż ludzie mówili: Patrzenie, jak On go kochał.
Chrześcijanie gromadzą się w kościele na pogrzebie zmarłego.
Przystępują do Komunii świętej, odprowadzają na cmentarz
i składają trumnę z ciałem zmarłego do grobu.
Dla bezbożnych tak się wszystko kończy.
Dla wierzących dzień śmierci jest dniem narodzin dla nieba.
Życie Twoich wiernych, o Panie, nie kończy się, tylko się zmienia.
Skoro wszystko jest zorganizowane,
to zbyteczny jest nakaz: Umarłych pogrzebać.
A jednak aktualny jest.
Przecież to moje pokolenie zbierało ciała tych,
którzy zginęli na polach.
Jeszcze jest wiele nie odkrytych mogił.
Spoczywający tam nie mieli pogrzebu.
Trzeba się rozejrzeć, kto przyjdzie na pogrzeb tych samotnych,
bezdolnych, zarażonych, nieznanych.
Kto się za nich będzie modlił? Ja będę, aby ktoś z was
przyszedł z modlitwą i niezapominajką na mój pogrzeb.
Nie wystarczy przypomniać sobie nazwy i kolejności
uczynków miłosierdzia.
Trzeba je spełniać, bo gdy przyjdzie Pan Jezus
sądzić żywych i umarłych, to będzie mówił:
Byłem głodny, a nie daliście Mi jeść.
Byłem spragniony, a nie daliście Mi pić...
Kiedy tak było?
Coście uczynili jednemu z tych braci moich,
Mnieście uczynili.

bp Józef Zawitkowski (ks. Tymoteusz)

„Spieszmy się kochać

Wspomnienia...

Z października wyszliśmy z różańcem w rękę i nie odkładajmy go, bo nasi zmarli czekają, że włączymy ich w modlitwę Matki Bożej. Odmawianie różańca, wsłuchanie w tajemnice, jak Bóg oświadcza się w nich człowiekowi swoją Miłością, jest potrzebne zawsze, a w listopadzie może szczególnie. W listopadzie bowiem modlą się z nami Wszyscy Święci. Zarówno ci błyszczący już z ołtarzy chwałą, jaką otoczył ich Kościół, jak i ci, których imiona są znane tylko w Królestwie Chrystusa.

Cały listopad jest takim okresem, w którym nasze myśli i modlitwy są ze zmarłymi. Pamiętamy, ile w nich było dobra, wielkoduszności, pracowitości. To są dni kiedy modlitwa Kościoła, wspomnienie zmarłych w Eucharystii, wypominki miesięczne i roczne, kwiaty na grobach, światła na cmentarzu, przypominają o radosnym dogmacie Świętych Obcowania.

W naszym jesiennym pokrzepieniu się mocą dobroci i miłości, w przeżywaniu wspólnoty z tymi, którzy odeszli, jest bardzo ważne światelko - polska, białe - czerwona chorągiewka nad dniem 11 listopada. Czy nauczymy się cieszyć całym sercem, że Ojczyzna jest Wolna i Niepodległa? Czy nauczymy się mieć serce pełne modlitwy i wdzięczności w stosunku do tych, co za Wolną i Niepodległą walczyli, cierpieli i ginęli?

W tym miesiącu niech umocni nas modlitewne spotkanie z Matką Bożą z Lourdes. Niech Ona nas doprowadzi do stóp Chrystusa Króla, którego uroczystość świętować będziemy w ostatnią niedzielę listopada Jego królowanie to wzór pokory, miłości, służby, wzór dla każdej władzy. To nieważne, czy zajmujemy się pracą w parlamencie, rządzie, samorządzie, czy kierujemy przedsiębiorstwem, czy jesteśmy rodzicami, czy wykonujemy różne zawody – miejmy Jego za wzór.

Listopad doprowadza nas również do progu adwentu, więc ze światelkami znad cmentarzy widzieć musimy jasną radość adwentowego oczekiwania. Jeśli prawdą jest, że miłość nie umiera, to wielką lekkomyślnością byłoby zapomnienie i pozostawienie samym sobie tych, którzy odeszli tylko dlatego, że ich nie można już dotknąć, ucałować, przytulić. Oni przecież żyją. Inaczej, pełniej, realnie.

(Irena)

„ludzi, tak szybko odchodzą!”

Bazylika Mniejsza

p.w. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Sejnach

Adres parafii: 16-500 Sejny, Plac Św. Agaty 1 tel.: 87 5162141

Konto bankowe: BS Sejny 20 93540007 0000 0000 0635 0003

Proboszcz parafii: ks. prałat Zbigniew Bzdak, e-mail: ksbzdak@diecezja.elk.pl

Wikariusze: ks. Piotr Mozyro, ks. Andrzej Stokłosa, ks. Bernardas Augaitis.

Zapowiedzi przedślubne:

– Marek Majewski, kawaler, Kolonia Sejny,
Parafia tutejsza i Magdalena Dziecnyk, panna,
Białowierśnie, Parafia św. Anny w Gibach.

Sakrament małżeństwa:

29/10/2011

Katarzyna Gryguć i Maciej Janowski

Sakrament Chrztu Świętego:

23/10/2011

Karina Bernecka

29/10/2011

Natalia Janowska

Odeszli do wieczności:

† Czesława Bielak, Sejny (l. 83) zm. 09/10/2011

† Krystyna Makarewicz, Sokółka (l. 63) zm. 08/10/2011

† Bolesław Czeropski, USA (l. 76) zm. 01/09/2011

† Romuald Grablunas, Burbiszki (l. 53) zm. 14/10/2011

† Helena Skrypko, Dusznica (l. 82) zm. 18/10/2011

† Zdzisław Milewski, Sejny (l. 87) zm. 20/10/2011

Ofiarodawcy na remont

**Serdeczne Bóg zapłać ofiarodawcom, którzy
dotychczas złożyli swoje ofiary na remont
domu parafialnego (plebanii). Ofiary złożyło
561 rodzin na sumę 55 360 zł**

Jastrzębscy Jarosław Ewa, Posejny
Ołubowicz Celina, Sejny, Konarskiego
Dębkowscy Kazimierz Henryka, Sejny, Świerczew-
skiego

Gibas Andrzej Iwona, Sejny, Głowackiego
Zdancewicz Cecylia, Sejny, Mickiewicza
Gajdzińscy Marian Jadwiga, Sejny, Parkowa
Krzywak Julian Maria, Sejny, Wojska Polskiego
Adukowska Anna, Sejny, Wojska Polskiego
Rejmontowicz Alicja Mirosław, Sejny, Nowa
Romański Józef, Skustele

Namiotko Stanisław, Sejny, Wojska Polskiego
Łoziński Tomasz Dorota, Sejny, Wojska Polskiego
Fiedorowicz Wacław Jadwiga, Daniłowce
Cieślukowski Adam, Sejny, Konarskiego
Tomkiewicz Jan Anna, Burbiszki

Anonimowo

Sojka Jan Danuta, Sejny, Krzywa
Łabanowska Zofia, Sejny, Zawadzkiego

Szczerbiński Józef Helena, Burbiszki

Łebkowska Ewa, Krasnowo

Jastrzębscy Stanisław Helena, Zaleskie

Jodzio Tadeusz Helena, Sejny, Mickiewicza

Klimanec Eugeniusz Pelagia, Sejny, Żwirki i Wigury

Kabroński Henryk Konstancja, Sejny, Konarskiego

Jurkiewicz Jan Janina, Radziuski

Zachariasz Wacław Krystyna, Sejny, Jeziorna

Skrypko Romuald Maria, Jodeliszki

Żagunis Tomasz Lucyna, Sejny, Zawadzkiego

Rejmontowicz Bogusław Wioletta, Sejny, Parkowa

Czarnieccy Janina i Józef, Sztabinki

Jakubowscy Ryszard Maria, Sejny, Nowa

Wołyniec Tadeusz Marianna, Sejny, W. Polskiego

Bielak Jan Krystyna, Sejny, Konarskiego

Janczulewicz Anna, Żegary

Janczulewicz Monika, Żegary

Folejewscy Mieczysław Halina, Sejny, Cisowa

Raglis Kazimierz Bożena, Skarkiszki

Andrejczyk Helena, Posejanka

Gryguć Stanisław Marta, Sejny, 22 Lipca

Matulewicz Wojciech Barbara, Kielczany

Pachutko Romuald Irena, Sejny, Lipowa

Sobuń Andrzej Barbara, Sejny, Konarskiego

Wydro Paweł, Nowosady

Intencje modlitwy na listopad

Ogólna:

Za wschodnie Kościoły katolickie, aby ich
czcigodna tradycja była znana jako duchowe
bogactwo, cenne dla całego Kościoła.

Misyjna:

Aby kontynent afrykański w Chrystusie odna-
laź siły do realizacji sprawiedliwości i pojed-
nania, zgodnie z postanowieniami II Synodu
Biskupów Afryki.

Ogłoszenia duszpasterskie

1 Dzisiaj w kościołach (poza katedrami), które zostały konsekrowane, obchodzona jest uroczystość poświęcenia kościoła. Każda świątynia obchodzi w ciągu roku szczególnie uroczyste dwa dni: dzień swojego patrona i dzień swojej konsekracji. Dzień patrona to jakby dzień imienin kościoła. Tego dnia obchodzony jest zazwyczaj odpust parafialny. Natomiast dzień poświęcenia kościoła jest dniem jego oddania na wyłączną własność Panu Bogu, aby był miejscem modlitwy dla parafialnej wspólnoty i miejscem sprawowania kultu. Tak więc mamy okazję dziękować Bogu za dar naszej świątyni, która służy nam jako miejsce kultu i sprawowania liturgii od prawie czterystu lat. Dziękujemy Bogu za fundatorów i budowniczych naszej świątyni i modlimy się o wieczność dla nich. Jednocześnie jesteśmy zobowiązani do troski o naszą świątynię, o jej wygląd i piękno, zachowanie w pięknym stanie dla przyszłych pokoleń.

2 Uroczystość Wszystkich Świętych obchodzimy we wtorek, 1 listopada. Kościół wychwala Pana Boga za wszystkich świętych, oficjalnie kanonizowanych i tych, którzy w cichości wiedli święte życie. To ci, którzy już „oplukali swoje szaty we Krwi Baranka”, którzy życiem zaświadczyli, że można żyć przyzwoicie, że człowiek jest w stanie wybierać i pomnażać dobro. Każdego roku szeregi świętych powiększają się o kolejnych Bożych synów i córki, także spośród nas, Polaków. Radujemy się i wierzymy, że są w Domu Ojca i swoją modlitwą pomagają nam – jeszcze pielgrzymującym, abyśmy nie ustawiali na drogach wiary. Dzięki świętych obcowaniu są naszymi orędownikami w Niebie. Dzisiejsza uroczystość uświadamia nam też, że świętość jest dla wszystkich, dla każdego z nas. To od nas samych zależy, czy do tej świętości dążymy, czy jej pragniemy! Uroczystość dzisiejsza jest triumfem życia i świętości, dlatego udział w Eucharystii jest dziękczynieniem za życie i wyraża tęsknotę za świętością, czyli prawdziwym życiem w Bogu. Msze św. dzisiaj: 7.00; 8.30; 10.00; 13.00 (LT) i 17.30. Nie będzie Mszy w Krasnowie, a suma o 11.30 będzie sprawowana na cmentarzu. Po Mszy św. o godz. 10.00 wyruszymy w procesji modlitewnej na stary cmentarz, gdzie po modlitwie w różnych miejscach cmentarza będzie Msza św. przy kaplicy Wolmerów. Mamy nadzieję, że zmieniona pora nabożeństwa będzie dogodniejsza dla naszych Parafian i Gości. Prawda o świętych obcowaniu wyraża się poprzez modlitewną pamięć o naszych zmarłych. My, żywi idziemy na cmentarz, gdzie spoczywają doczesne szczątki tych, którzy zakończywszy bieg ziemskiego życia oczekują na zmartwychwstanie i życie wieczne w Chrystusie zmartwychwstałym i żyjącym. Jako chrześcijanie pamiętajmy też o kulturze i właściwym zachowaniu, kiedy w tych dniach panuje wzmożony ruch na drogach, na cmentarzach, o bezpieczeństwie... Bacznie obserwujmy nasze dzieci i osoby starsze, aby świątecznej radości nie zakłóciły jakieś przykrości czy nieszczęścia.

3 Wspomnienie Wszystkich Wiernych Zmarłych, czyli tak zwany Dzień Zaduszny obchodzimy w środę, 2 listopada. Msze Święte o godz. 6.30; 8.00; 10.00. Po południu o godz. 15.00 zgromadzimy się w kościele na Koronę do Bożego Miłosierdzia i pójdziemy w procesji modlitewnej na nowy cmentarz, gdzie po modlitwie w różnych częściach cmentarza będzie Msza św. za naszych zmarłych. Nie zapominajmy też, że przez osiem pierwszych dni listopada duszom w czyśćcu możemy ofiarować wielki dar – odpust zupełny za pobożne nawiedzenie cmentarza i zmówienie modlitwy w ich intencji oraz spełnienie pozostałych zwykłych warunków, to znaczy: stan łaski uświęcającej, brak przywiązania do jakiegokolwiek grzechu, przyjęcie Komunii Świętej, odmówienie modlitwy w intencjach wyznaczonych przez Ojca Świętego. Codziennie od 3 listopada modlitwa wspominkowa za zmarłych, których imiona wypisaliśmy na wspominkowych kartkach. Przed wieczorną Mszą św. różaniec lub koronka ofiarowana za zmarłych. Przychodźmy nieco wcześniej, aby wspólnie się modlić.

4 Wspólnota Akcji Katolickiej zbiera się we czwartek, 3 listopada po Mszy św. wieczornej w Sali w klasztorze. Prosimy wszystkich członków Akcji Katolickiej o niezawodne przybycie. Zapraszamy innych, którzy pragną świadomie przeżywać swoją wiarę poprzez aktywne zaangażowanie się w życie społeczne, aby weszli do wspólnoty. Razem można więcej.

5 W tym tygodniu przypada pierwszy czwartek, pierwszy piątek i pierwsza sobota miesiąca. W naszych modlitwach będziemy dziękować za dar Eucharystii oraz prosić o liczne i święte powołania kapłańskie. Będziemy przepraszać Boże Serce za wszelki brak miłości, za lekceważenie daru Bożego Miłosierdzia. A w sobotę powierzmy naszą wspólnotę parafian: żyjących, ale również tych, którzy odeszli już do Domu Pana, Tej, która jest naszą Królową, Matką litości, Pośredniczką. Porządek nabożeństw w tych dniach jak dotychczas. Całodzienna adoracja Najśw. Sakramentu w kaplicy Matki Bożej.

6 Pierwsza listopadowa niedziela, jak wszystkie pozostałe w ciągu roku liturgicznego, przypomina nam o zmartwychwstaniu Pana Jezusa. Nawet wpatrując się w mogiły naszych najbliższych, mamy pewność, że nie idziemy ku śmierci, ale ku pełni życia w Chrystusie zmartwychwstałym. On nie jest Bogiem umarłych, lecz żywych. Tworzymy „wspólnotę świętych” – *communio sanctorum*, to znaczy nadprzyrodzone zjednoczenie Kościoła na ziemi, w czyśćcu i w niebie. *Communio sanctorum* zobowiązuje do wzajemnej miłości żywych i umarłych. Kiedyś wszyscy będziemy razem wielbić Boga przed Jego tronem jako Kościół świętych. Pielęgnowmy depozyt naszej wiary i nadzieję na szczęśliwą wieczność. Czerpmy siły z sakramentów, ze stołu słowa Bożego, a przede wszystkim z Eucharystii, która gromadzi nas wokół ołtarza. Pamiętajmy, że każdą Mszę Świętą sprawują z nami wszyscy aniołowie i całe zastępy świętych, choć ich nie widzimy. W centrum zawsze jest Chrystus, który gładzi grzechy świata.

(cd - na stronie 11)

Intencje mszalne 30.10.–13.11.2011 r.

NIEDZIELA XXXI ZWYKŁA W CIĄGU ROKU, 30 października 2011

07:00 +Czesława Ciesińska (7 mc)
08:30 +Szczepan Brunejko (32 rocz.) i zm. z rodz.
10:00 +Zofia i +Franciszek Rasiul i ich rodzice
11:30 Dziękczynna i o błog. Boże dla Jubilatów
Czesława i Danuty Moroz w 50 rocz. ślubu
11:30 Dziękczynna i o błog. Boże dla Jubilatów Pio-
tra i Teresy Chmielewskich w 50 rocz. ślubu
13:00 Krasnowo: O Boże błog. dla Ojczyzny i za rzą-
dzących (Int. o Nieustającego Różańca)
13:00 LT: W 50 rocz. urodzin o Boże błog. dla Aldony...
17:30 +Józef Moroz (greg.)

PONIEDZIAŁEK, 31 października 2011

06:30 +Marianna Romanowska +Natalia Czernialis
08:00 +Józef Sikorski (2mc)
08:00 +Józef +Aleksandra Żegarscy +Bolesław
+Emilia +Bronisław Jurkiewicz
08:00 +Stanisław Puto (4 rocz.)
08:30 +Antoni +Maria +Wincenty +Katarzyna i z
rodz. Buraczewskich
17:30 +Antoni Czokajło +Franciszek Staniewicz
+Marianna Szczuko
17:30 +zm. z rodz. Andruszkiewiczów i Leończyków
17:30 +Antoni i zm. z rodz. Ogurkisów +Klara Wi-
nikajtis

WTOREK, 01 listopada 2011

Urocz. Wszystkich Świętych

07:00 +Antoni +Emilia +Jan Kąkolewscy
08:30 +Danuta i +Stanisław Bugielscy +Marian
i +Anna Kwaterscy
10:00 +Marzena Nizińska +Ryszard Panczenko
+Józef +Weronika Uminowicz +Mieczysław
+Franciszek +Józef Romanowski
Cmentarz (stary) 11:30 (koncelebra) 1/+Zofia, +Jó-
zef Szyryński i zm. z rodz. +Lewkiewiczów,
+Buchowskich, +Szyryńskich, +Władysław
Miszkiet (1 rocz.) +Leokadia +Józef +Aleks-
andra Jarzębowski 2/+Jan Zaborowski (3
rocz.) 3/+Czesław Dziemido (greg.)
13:00 LT: +Aldona +Bronisław Pieczulis +Józef Gry-
gucis (miesiąc od pogrzebu)

ŚRODA, 02 listopada 2011 Dzień Zaduszny

06:30 +Józefa (30 rocz.) +Wincenty +Józef i zm.
z rodz. Grażulewiczów
08:00 +Czesława +Franciszek Kołpak
08:00 +Czesław Dziemido (greg.)
08:00 +Janina +Piotr Marcinkiewicz
10:00 +Zofia i +Franciszek Rasiul +Weronika i +Antoni
13:00 (LT) +Jonas +Antoni +Anna +Marcele +Anto-
ni +Wincenty z rodz. Knyzy +Jerzy +Antoni
z rodz. Aurszkiewiczów
Cmentarz (nowy) 15.30 (po procesji) 1/+Stefan,

+Zdzisław, +Aleksander i +Honorata Sikorscy
2/+Wacław Draugialis (5 rocz.)

CZWARTEK, 03 listopada 2011

06:30 +zm. z rodz. Łukaszewiczów +Kuznickich
+Czerniawskich
06:30 +Czesław Dziemido (greg.)
08:00 +Jan +Anna +Alfons Niewulis
08:00 +Tadeusz Okulanis (1 rocz.)
08:00 +Alfons Bernecki i za jego rodziców: +Anna
i +Józef
16:00 +zm. z rodz. Skrypko
17:30 +Józef Misiukanis +Witold Skrypko
17:30 +Stefania (20 rocz.) +Ludwik z rodz. Jaku-
bowski
17:30 +Jadwiga Motuk (miesiąc od pogrzebu)

PIĄTEK, 04 listopada 2011 pierwszy miesiąca

06:30 +Janina Okulanis (6 rocz.)
07:00 Kaplica Sióstr: +Czesław Dziemido (greg.)
08:00 +Regina i +Franciszek Naumowicz i ich rodzice
08:30 (LT) +Anna i zm. z rodz. Makowskich
16:00 +Irena Wiaktor
17:30 +za zm. członków Kółka Różańcowego
z Łumbi
17:30 +Jan +Emilia Juchniewicz +Stanisław +Maria
Mikołajczyk

SOBOTA, 05 listopada 2011 pierwsza miesiąca

06:30 +Elżbieta +Kazimierz +Wincenty +Józef i zm.
z rodz. Budzejko
06:30 +Czesław Dziemido (greg.)
08:00 +Kazimierz i z rodz. Basiaga i Matulanis
08:00 +Natalia i +Edwin Miszkiet i ich rodzice
08:00 +Marianna Mackiewicz (2mc)
09:00 (LT) +Anna Macianis (1 rocz.) egzekwie
17:30 +Stanisław Bobrowski i zm. z rodziny
17:30 O Boże Błog. i opiekę Matki Bożej w dniu 18
urodzin Pauliny
17:30 +Genowefa Mikłaszewicz (miesiąc od po-
grzebu)

NIEDZIELA XXXII W CIĄGU ROKU,

06 listopada 2011

07:00 +Katarzyna +Stanisław Raczkowscy
07:30 Kaplica Sióstr: +Czesław Dziemido (greg.)
08:30 +Sigit Czeplik (5 rocz.)
10:00 +Olgiard +Antonina Klucznik i ich rodzice
11:30 Dziękczynna za plony od wsi Marynowo
13:00 Krasnowo: +Aniela +Piotr +Stanisław Łeb-
kowscy
13:00 LT: +zm. z rodz. Bałulisów, Zdanisów, Ko-
walewskich
17:30 +Józef Fidrych i zm. z rodz. +Józef Ambro-
siewicz (23 rocz.) i zm. z rodz.

PONIEDZIAŁEK, 07 listopada 2011

06:30 +Andrzej Łabanowski
06:30 +zm. z rodz. Chowaniec, Jakubowskich, Rutkowskich
08:00 +Izydor +Jadwiga i zm. z rodz. Kierejszysów
08:00 +Czesław Dziemido (greg.)
08:00 +Anna i +Wincenty Woźnialis
08:30 +Romuald Jerzy Klucznik (miesiąc od pogrzebu) +Donat Łatwis
17:30 +Edward Jaszczołt (miesiąc od pogrzebu)
17:30 +Stanisław +Michalina Zajkowsy i zm. z rodz.
17:30 +Anna +Józef Grudziński

WTOREK, 08 listopada 2011

06:30 +Anna +Stanisław Konopko i ich rodzice
06:30 +Bożena Stankiewicz (m-c od pogrzebu)
08:00 +zm. z Kółka Rożańcowego z Kielczan
08:00 +Czesław Dziemido (greg.)
08:00 +Weronika +Stanisław +Bronisław Buchowsy
08:30 +Anna +Wincenty +Stanisław +Rozalia
17:30 +Stanisław Grzędziński (11mc)
17:30 Za Ojczyznę, Ojca Świętego i Radio Maryja
17:30 +Stanisława +Jerzy +Jerzy Wiźlański

ŚRODA, 09 listopada 2011

06:30 +Bronisław Wołyniec +Bogusława Gołębiewska
08:00 +Anna +Eugeniusz Michalscy +Marianna +Wacław Laskowsy
08:00 +Władysława Wysocka i jej rodzice
08:00 +Romuald +Algiment Klukiński +Jan +Antoni Witkowsy
08:30 +Piotr (20 rocz.) i zm. z rodz. Wiszniewskich, Januszanis, Wojciechowskich, Macinowskich
17:30 +Dariusz Sosnowski (18 rocz.)
17:30 +zm. z rodz. Jabłońskich, Laudów, Cieślukowskich
17:30 +Czesław Dziemido (greg.)

CZWARTEK, 10 listopada 2011

06:30 +Władysława +Jan
06:30 +Wacław Dacz (9 rocz.)
07:00 Kaplica Sióstr: +Czesław Dziemido (greg.)
08:00 +Piotr Meyza (16 rocz.)
08:00 +Zbigniew Gryniiewicz
08:00 +zm. z rodz. Polakowskich, Markiewiczów +Zofia +Kazimierz z rodz. Basiagów +Helena +Józef z rodz. Mizaków
08:30 (LT) +Romuald Klucznik
17:30 +Jarosław i zm. z rodz. Domańskich
17:30 +Genowefa Dzimitko (6mc)
17:30 +Zenon Kisielewski (6mc)

PIĄTEK, 11 listopada 2011

Święto Niepodległości Ojczyzny

06:30 +Weronika Sojko (21 rocz.)
08:00 O Błog. Boże dla Marcina w dniu imienia
08:00 +Andrzej +Eugenia Butkiewicz
08:00 +Czesław Dziemido (greg.)

10:00 Za Ojczyznę, o błog. Boże, jej pomyślność i wszystkich Polaków

10:00 Dzięczyna i o błog. Boże dla wsi Bubele
17:30 +Czesława Bielak (miesiąc od pogrzebu)
17:30 +Piotr Marcin Czarkowski (5mc)
17:30 +zm. z rodz. Dudanowicz i Zdanczewicz

SOBOTA, 12 listopada 2011

06:30 +Janina +Wiesław Pachuccy
08:00 O Błog. Boże i opiekę MB Sejneńskiej dla Anny Bronejko w 20 rocz. urodzin i dla rodziny
08:00 +Czesław Dziemido (greg.)
08:00 +Romuald Olsztyn (1 rocz.)
08:30 (LT) +zm. z rodz. Krakowskich
17:30 Dzięczyna, o błog. Boże i zdrowie dla Czesława i Zofii Dudanowicz w 55 rocz. ślubu
17:30 Dzięczyna i o błog. Boże dla synów z rodzinami z rodz. Dudanowicz
17:30 +Witold Wydro (2 rocz.)

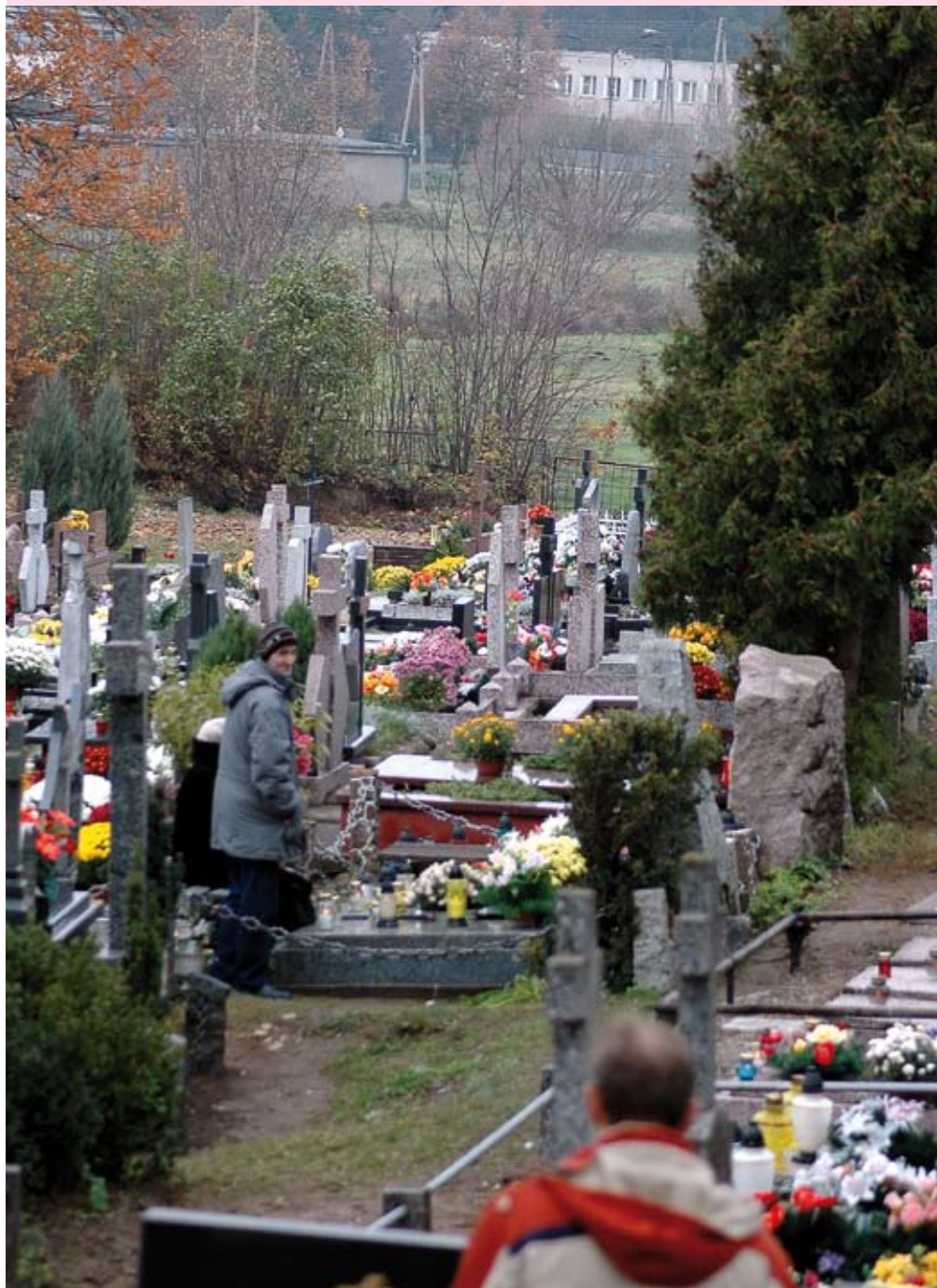
NIEDZIELA XXXIII ZWYKŁA W CIĄGU ROKU, 13 listopada 2011

07:00 +Józef (23 rocz.) +Antonina Rybczyński
07:30 Kaplica Sióstr: +Czesław Dziemido (greg.)
08:30 +Zdzisław Sikorski (11 rocz.)
10:00 +Dorota Andrulewicz
11:30 +za zm. członków Nieustającego Różańca i za zm. z ich rodzin
13:00 Krasnowo: +Anna Pszczółkowska
13:00 LT: +Mare, +Jurgi Radzewiczus, +Józef, +Leokadia Niewulis, +Jan Dirmantas Wołukanis
17:30 +Jadwiga +Wiktor +Stanisław Bednarscy

Ogłoszenia duszpasterskie (cd)

7 Święto Niepodległości naszej Ojczyzny obchodzić będziemy w piątek, 11 listopada. Wspominając czas miniony trudnego wykuwania niepodległości Polski, trzeba o tym pamiętać również i dzisiaj, chociaż żyjemy już w wolnej i niepodległej Ojczyźnie. I dzisiaj musimy myśleć o odrodzeniu się naszego Narodu w wielu różnych wymiarach. Chcemy w tym momencie szczególnie pamiętać o tych, którzy przelewali swoją krew i oddawali życie w obronie Ojczyzny. Z nadzieją też patrzymy w przyszłość, dlatego na Mszy św. o godz. 10.00 modlić się będziemy o błog. i pomyślność naszej Ojczyzny, za rządzącymi i wszystkich obywateli. Zapraszam do licznego udziału w tej Eucharystii. Mam nadzieję na obecność dzieci i młodzieży (to dobra lekcja patriotyzmu), pocztów sztandarowych, delegacji wszystkich stowarzyszeń, naszej sejneńskiej Orkiestry. Po Mszy św. pójdziemy pod Pomnik Powstania Sejneńskiego, gdzie będą złożone kwiaty i zapalone znicze, a potem w Domu Kultury uroczysta akademii z okazji naszego wspólnego święta.

Z ŻYCIA PARAFII

SIEWCA

www.sejny.kuria.elk.pl

Pismo Parafii p.w. Nawiedzenia NMP w Sejnach

Redaguje zespół. Adres redakcji: 16-500 Sejny, Plac Św. Agaty 1, tel: 87 5162141.

Wydawca: Parafialny Oddział Akcji Katolickiej w Sejnach. Skład komputerowy: Jan Lupo.

Teksty zamieszczamy na prawach honorowych.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania tekstów oraz zmian tytułów.